

E gyakorlatok révén a pótló megismerkedik a segítségekkel és általában bizonyos fokú támaszkodáshoz szokik.

A szármérték a fiatal ló nyers tartásához alkalmazkodjék. Ha a pótló a szárba feküdnék, ülünk le a nyeregbe kissé határozottabban és használunk felvevő segítségeket.

Ha nyakának és fejének felemelésével, a szár ellen való nekifeszüléssel akarná a szárhatás alól magát kivonni, kezünkkel térjünk ki mindig előre és könnyed ülésünk megtartása mellett hajtsuk gyöngéden a lovat a szárhoz.

Ha a pótló ügetésben elengedett, egyenletes lépésekkel hordja már lovasát, elérkezett a vágatás ideje. Az átmenetet ügetésből fokozatosan előrehajtással, vagy lovardában, a szögletek kihasználásával érjük el. Ha a pótló a vágásban való megmaradáshoz kedvet mutat, engedjük egy ideig vágatni. Erőtlenség miatt ügetésbe eső fiatal lovat ne kényszerítsük tovább vágatásra, hanem rendezzük ügetésben mozgását és csak azután ugrassuk be újra. Főleg a nyugodt átmenetet gyakoroltassuk.

Minden jármódban hagyjuk a pótlókat egyéni nyers ütemükben.

Ha a terep megfelelő, lovagoljunk ki idősebb vezetőül után hetenként többször zárt és nyitott csoportban sík terepre, hogy a lovakban a menőkedvet felébresszük és őket a terephez szoktassuk. Az oktató lovagoljon eleinte elől, később oldalt, hogy a lovasokat ellenőrizhesse.

Lovardában történő gyakorláshoz válasszunk ebben az esetben minél nagyobb-méretű lovardát, de a gyakori tereplovgálás is mindenképen szükséges.

GÉVAY GYULA

g. őrnagy

KIKÜLÖNITETT KIS EGYSÉGEK ÉLELMEZÉSE

I. Az alosztály egységeknek megvan az élelem és főzőeszköz felszerelése, ezért az alosztály és ennél nagyobb egységek kikülönítése esetén az alosztályok magukkal viszik a főzőeszköz felszereléseiket (mk., taligakonyha, főzőláda) és a zászlóalj ellátó szakasz egyéb anyagrajából egy országos járművön az élelem felszerelést. Ha az élelem felszerelés a kiküldetés idejére nem elégséges, akkor a helyzetnek megfelelően vagy parancsot kapnak a helyszíni beszerzésre, vagy az élelmicikkeknek az élelem felszerelésen felül, természetben való elvitelére (szállítószakasz járművein vagy a zászlóalj ellátó szakasz egyéb anyagrajából kiutalt járművön).

Az alosztálynál kisebb egységek (szakasz, raj) kikülönítése esetén azok élelmi-szükségletének biztosítása nem volt megszervezve. A régi osztályhadseregben a kis egységek kikülönítése (felderítés, állófigyelés, vállalkozás) mindig azonnalra történt, az intézkedést az utolsó pillanatban adták ki legtöbbször úgy háborúban, mint béke harcgyakorlatok alkalmával. A kikülönítést elrendelő pk. az élelmezésre a legtöbbször nem is intézkedett. — Az alosztály pk. sokszor szintén nem gondoskodott az élelem ellátásukról, — ha gondos volt, akkor a „T” élm. adag elfogyasztását engedélyezte, vagy hátraküldte a vonatnál lévő gh-hoz.

Ellátásukra két mód volt, — vagy magukkal vitték a mozgókonyhán elkészíteni tervezett nyers élm. cikkeket azzal, hogy azt a főzőeszközben készítsék el, — vagy ha ez már felfőzés alatt volt és a készletben rendelkezésre állt, — úgy hideg élelemmel lettek ellátva.

Az ellátásról való gondoskodás nélküli kikülönítés — ha arra mód lett volna — természetesen nem volt helyes, — de legtöbbször nem volt helyes az ellátásnak fenti két módja sem, mert:

1. A kikülnített kis egységnek nem volt módja arra, hogy a nyers élm. cikkeket a főzőcsészeiben megfőzze (vízhiány, fahiány, — a tűzgújtással elárulta volna magát az ellenség előtt, — a harchelyzet nem engedett erre időt).

2. A hideg étellemmel való ellátás, éppen a legerősebb igénybevételt jelentő időszak (télen szabadban való éjszakázás, nagy menetteljesítmény, ellenség hátában kritikus helyzetek, megfeszített idegmunka: állandó figyelés és készenlét, alvás nélkül stb.) nem volt kielégítő.

II. A harcokésztség (fizikai erő, kondíció) folyamatos biztosítása érdekében szükséges, hogy a legerősebb igénybevételt jelentő időszakokra biztosítsuk a legértékesebb táplálékot, hogy az utána jelentkező fizikai visszaesést, fáradságot minél kisebbre csökkentsük ezáltal.

Ezért a kikülnítés idejére a kis egységek részére szükséges a meleg és tápláló ételek biztosítása.

Békegyakorlatoknál az a helyes, ha a katona minden helyzetre felkészülve meg-edződik (maga főz magának — nélkülöz), hogy szükség esetén megtalálja magát, vagy a nélkülözéseket jobban tudja tűrni. Békében az edzést jelentő nélkülözések okozta energia pótlásra van idő. Háborúban azonban arra kell törekedni, hogy az energia-kiesések minél ritkábban következzenek be a harcossal, a kondíció fenntartása minél állandóbb legyen. Háborúban nincs idő az energia pótlásra!

A hazájáért és népéért élete kockáztatásával harcoló katonának éppen a legnehezebb és válságos időszakokra tartalmas és jó étkezést igyekezzünk biztosítani.

1. A kis egységek kikülnítése idejére konzervek felhasználásával lehetne meleg és kielégítő étkezést biztosítani. A konzervek minőségileg a polgári forgalomban használatos készletkészítést tartalmazó konzervek lennének (főzelék hússal, vegyes konzervek, pl. töltöttkáposzta, babgulyás, székelygulyás, töltőtpaprika stb.), melyek felmelegítés által készletkészítést szolgáltatnának. Ezek elkészítéséhez víz nem szükséges. Felmelegítésük „Meta” kockával volna megoldható, mely lángjával nem válik áruulová. Az elkészítés igen rövid időt vesz igénybe.

2. Vízben nem szegény vidéken, a súly csökkentése érdekében alkalmazható lenne a különböző levesporok használata (reggelire tejpor, kávé), kiegészítve csak húst tartalmazó különböző konzervekkel.

Az alkalmazás helyének és a harchelyzetnek (feladatnak) figyelembevételével (vízszegény terület — könnyű felszerelés fontossága stb.) volna alkalmazható a fentiekkel való ellátás.

3. De a kettőnek a kombinációja is használható a nagyobb változatosság kedvéért a helyzet szerint. P. reggel: tejeskávé (tejpor + kávékonzerv), sajt; délben: főzelék, hússal, kávé; este: húskonzerv (vajkonzerv), az ellenség közelében hideg étkezés és a feladat befejezése után pl. a felderítő járőr bevonulási ideje alatt éjszaka húsleves (levesporból).

4. Kenyér helyett kétszersült, vagy keksz egészíti ki az étkezést. A különböző konzervekből egységfelszerelést kellene rendszeresíteni az alosztálynál, mely meghatározott mennyiségű konzervből állana és az alosztály pk. rendelkezne felette. Kikülnítés esetén a kis egység részére kiosztatná a helyzet szerint megfelelő konzerveket.

Ezeknek a pótlása, mint az egység felszerelés kiegészítése a legközelebbi felvételezés alkalmával történne meg.

Hogy az alosztály egységfelszerelés milyen mennyiségű és minőségű konzerveket tartalmazzon, azt kikísérletezés útján kellene megállapítani. Továbbá azt is, hogy a konzervek csomagolása egy vagy két főre szóló göngyölegben lenne-e praktikus.

III. A jelenleg használatban lévő főzőcsésze sem megfelelő (fedele nem zárható, fülénél fogva való hordásnál könnyen felbillen, több főzőcsésze együtt, egy kézben csak alig vihető egyetlen terepen, anyaga is könnyen deformálódik).

Sok hátránya mellett egyetlen előnye, hogy nagy alapfelülete miatt főzésre alkalmas.

Szükséges lenne egy korszerű, mindenféle szempontból alkalmas főzőcsésze megszerkesztése és rendszeresítése (szín, anyag, könnyű hordozhatóság, jól záró fedél, főzésre is alkalmas).

A korszerű főzőcsésze hiánya elsősorban a kikülnített kis egységeket érinti.

IV. A hosszabb időre távolabb kikülnített szakaszok vagy rajok részére osztályonként egy kis taligakonyha, vagy taligára szerelhető főzőláda rendszeresítése is kívánatos volna, mely megerősített szakasz ellátására volna méretezve. Az ellátás ezzel

elsősorban a helyszínen beszerezhető élelmickek felhasználásával történne — de tartalék készletként kis súlyú tartósított élm. cikkekkel is fel lenne szerelve (tojáspor, tejpor, levespor stb.).

A belterjes gazdálkodásra áttérő mezőgazdaságunk és ennek alapján fejlődő konzerviparunk mindig több és több lehetőséget ad arra, hogy egy háború esetén a béke és a népek felszabadulása érdekében harcolók — a nép katonái — a nehezebb viszonyok között is megfelelő ellátásban részesüljenek.

F Á L Y I B É L A

őrnagy

HADTÖRTÉNELMI EMLÉKEK GYÜJTÉSE

Bajtárs! Légy hűséges népünk szabadságharcos hagyományaihoz

A Honvédelmi Miniszter Bajtárs elrendelte a hadtörténelmi emlékek országos gyűjtését.

Néphadseregünk a szocializmusért harcát vívó dolgozó nép fegyveres ereje. Új típusú hadsereg, amely elvet és megtagad minden kapcsolatot a Horthy-fasizmus osztályhadseregével. Példaképünk a nagy Szovjetunió legyőzhetetlen hadserege, amely szocialista hazája hatalma és ereje tudatában elszántan és szilárdan áll őrt népe alkotó munkája, az emberi haladás ügye és a világ békéje felett.

A baráti Szovjet Hadsereg győzelmi tudata és ereje a lángeszű lenini-sztálini hadművészetnek a Nagy Honvédő Háborúban kipróbált, mindent elsőprő, fölényes diadalán alapszik. De a szovjet bajtársak is, nagy vezérük Sztálin generalisszimusz bölcs útmutatása szerint, gyakran fordulnak a szovjet nép multja, az orosz történelem nagy tanításaihoz is. Hűséggel és kegyelettel őrzik a szovjet nép történelmi multjának haladószellemű emlékeit. A szovjet fiatalok és ezek között elsősorban a Szovjet Hadsereg tagjai sokat fogalkoznak hadtörténelmi tanulmányokkal és nagy érdeklődéssel merülnek el az orosz nép katonai történetének sok lelkesítő erőt adó, tanulságos korszakaiban.

A Szovjetunió szocialista képzőművészete, a magas igényű filmművészet, az irodalom is előszeretettel fordul a szovjet nép történelmi harcai felé, amelyeket vagy saját zsrnoki elnyomói, vagy idegen hódítók ellen kellett megvívnia.

A nagy szovjet városok e célra hivatott tudományos intézetei: a katonai levéltárak és múzeumok gyűjtik és őrzik a hadtörténelem emlékeit. Az irat-emlékek, kéziratok, nyomtatványok állandó élő forrásul szolgálnak a hadtörténetírás számára. A múzeumi régiségek — fegyverek, ruhák, felszerelési tárgyak — az elmúlt korok szabadságharcainak, felszabadító küzdelmeinek beszédes emlékei. Megtanítanak becsülni és szeretni a dolgozó és küzdő népet, annak igazi vezéreit, akik népük szabadságharcát vezették, késő nemzedékeknek is példát mutatva az igazi hazafiságból, az önzetlen hazaszeretetből. A baráti népek történetének, hősi multjának megismerése pedig közelebb hozza egymáshoz a népeket s a kölesönös barátság, hűség és megbecsülés kapcsolatait még szorosabbra fűzi a szocialista nemzetköziség szellemében.

Farkas Mihály vezérezredes, honvédelmi miniszter bajtárs ennek jelentőségét felismerve, rendelte el a hadtörténelmi emlékek országos gyűjtését. Minden helyőrségben, még a legkisebbekben is meg kell kezdeni a történelmi becsű iratanyag és múzeumba való tárgyak felderítését és gyűjtését.

Miről is van szó?